

Kamppailulajiliittojen yhteinen kurinpitovaliokunta

Aikido – Judo – Karate – Miekkailu ja 5-Ottelu – Nyrkkeily - Taekwondo

Päätös asiassa KKPV_2023-002-N

11.7.2023

Liitto: Suomen Nyrkkeilyliitto
Vastaaja: **Vastaaja**
Asia: Kurinpitomenettely epäasiallisen käytöksen vuoksi

JOHDANTO

A on tehnyt Vastaajasta ilmoituksen Suomen Urheilun Eettiselle keskukselle (SUEK) ILMO-palvelun kautta 24.1.2022. SUEK on koonnut tapauksesta ilmoituskoosteen Nyrkkeilyliitolle ja edelleen Kampmailulajien yhteiselle kurinpitovaliokunnalle (KKPV) lähetettäväksi. Nyrkkeilyliiton toiminnanjohtaja Marko Laine on välittänyt tapaukseen liittyvät asiakirjat KKPV:n esittelijöille 28.1.2022.

Asiassa nyrkkeilijä A on ilmoittanut Vastaajan epäasiallisesta käytöksestä nyrkkeilykisoissa 20.-23.1.2022. Ilmoituksen kohteena on mainitun kilpailutapahtumassa havaitun epäasiallisen käytöksen lisäksi myös Vastaajan kevästä 2021 jatkunut epäasiallinen käytös kokonaisuudessaan.

A on esittänyt ilmoituksessaan, että Vastaaja on toiminut kamppailulajiliittojen yhteisten kurinpitomääräysten vastaisesti 2.1 §:n c-, f- ja j-kohdissa määritetyillä tavoilla.

ASIAN KÄSITTELYHISTORIA

Asia on ratkaistu KKPV:n II jaoston 13.6.2022 tekemällä päätöksellä (KKPV_2022-003-N). Muutoksenhaun jälkeen urheilun oikeusturvalautakunta (UOL) kumosi kyseisen päätöksen 20.9.2022 (UOL 24/2022) ja palautti asian uudelleen käsiteltäväksi KKPV:hen.

ASIAN KÄSITTELYRATKAISU

A on tehnyt asiassa ilmoituksen SUEK:lle 24.1.2022. Ilmoitus on välitetty Nyrkkeilyliittoon 28.1.2022.

28.1.2022 voimassa olleiden kurinpitomääräysten 5.1 §:n mukaan virallisen raportin kilpailu-, harjoitus- tai muusta tapahtumasta kamppailulajiliitolle voi tehdä kilpailun tuomari, tuomaritarkkailija, tuomarivalvoja, tarkkailija, valvoja tai liiton erikseen hyväksymä tai nimeämä henkilö.

Kurinpitomääräysten 5.2 §:n mukaan muu kuin 5.1 § kohdassa mainittu henkilö voi tehdä yksilöidyn ilmoituksen rikkomuksesta ja se on toimitettava kirjallisesti kamppailulajiliitolle viikon kuluessa rikkomuksesta tai siitä, kun se on tullut ilmi. Tällainen ilmoitus voidaan ottaa käsiteltäväksi vain, jos ilmoituksen tekijä on maksanut vuosittain määrättävän käsittelymaksun.

Kurinpitomääräysten 5.3 §:n mukaan painavista syistä voidaan kamppailulajiliittojen tietoon tulleet rikkomukset käsitellä, vaikka niistä ei olekaan tehty ilmoitusta tai raporttia.

UOL on todennut päätöksessään 24/2022, että kamppailulajiliittojen yhteisten kurinpitomääräysten 5.2 ja 5.3 §:n viikon määräaika ja painavia syitä koskevat määräykset ovat kohtuuttomia silloin, kun kysymys on väitetystä pitkäkestoisesta tai muutoin toistuvasta häirinnästä, kiusaamisesta, epäasiallisesta käyttäytymisestä tai näihin rinnastuvasta vakavasta sääntöjenvastaisesta menettelystä. Sanottuja kurinpitomääräyksiä ei siten olisi tullut soveltaa **A** asiassa ja kurinpitoilmoituksessa yksilöity menettely olisi tullut tutkia kokonaisuutena.

KKPV ottaa asian käsiteltäväksi kokonaisuudessaan.

ILMOITUKSEN PERUSTEET

A on selvittänyt tapahtumainkulkua ilmoituksessaan. Lisäksi SUEK on pyytänyt 27.1.2022 **Alta** lisätietoa ja eriteltyjä tapahtumankuvauksia Vastaajan epäeettisestä toiminnasta.

A on toimittanut SUEK:lle lisätietoja asiassa. Selvyyden vuoksi todettakoon, että KKPV on saanut **An** WhatsApp-viestit (**An** UOL:lle tekemän valituksen liitteenä) ja **An** vuoden 2021 kirjeen käyttöönsä vasta käsillä olevaan päätösharkintaan.

Tapahtumat vuoden 2021 aikana

A on ilmoittanut, että Vastaaja rupesi painimaan **An** kanssa hieronnan jälkeen toukokuussa 2021. **A** kertoo kokeneensa painamisen hyvin epämiellyttävänä. **A** kertoo pyrkineensä lopettamaan painileikin siinä onnistumatta. Painimisen seurauksena **A** kertoo saaneensa palovammoja jalkoihinsa.

Ilmoituksen perusteella Vastaaja on kahdenkeskisessä keskustelussa kesällä 2021 haukkunut **Ata** ”Kalevan kiertopalkinnoksi” ja ”huoraksi”. Lisäksi Vastaaja oli kritisoinut samassa yhteydessä **An** parisuhdetta.

Ilmoituksen perusteella Vastaaja on syytellyt ja haukkunut **Ata** paluumatkan aikana Nyrkkeilyliiton leiriltä, joka on pidetty heinä-elokuun taitteessa vuonna 2021. Auton kyydissä ovat olleet Vastaaja, **A** ja **C**.

Tapahtumat nyrkkeilykilpailuissa 20.-23.1.2022

Ilmoituksen perusteella Vastaaja on häirinnyt, kiusannut ja uhkaillut **Ata** 20.-23.1.2022 pidetyissä nyrkkeilykisoissa. Ilmoituksen mukaan Vastaaja järjesti itsensä **An** kulma-avustajaksi **An** kiellon ja nyrkkeilyn sääntöjen vastaisesti.

Ilmoituksen mukaan Vastaaja eväsi **An** mahdollisuuden saada maajoukkueen otteluasut, vaikka tästä oli sovittu jo etukäteen. Muut ottelijat olivat saaneet asut ilman ongelmia.

Ilmoituksen mukaan Vastaaja on pyrkinyt käyttämään hyväkseen asemaansa edellä mainituissa tilanteissa.

Ilmoituksen mukaan Vastaaja on myös uhkaillut sulkevansa **An** maajoukkueen ja kilpailujen ulkopuolelle 20.-23.1.2022 pidettyjen nyrkkeilykisojen jälkeen.

ASIASSA SAATU SELVITYS

Kurinpitomääräysten 6.1 §:n mukaan asiassa kurinpitovaliokunnan tulee pyytää selvitykset niiltä tahoilta, joilta voidaan katsoa saatavan asian ratkaisemisen kannalta merkityksellistä aineistoa.

KKPV on pyytänyt 23.10.2022 SUEK:lta tutkinta-apua asiassa. SUEK on selvittänyt asiaa haastatteleamalla asianosaisia. SUEK on kuullut asiassa **Ata**, Vastaajaa, **Ctä**, **Btä** ja **Dtä**. Lisäksi Vastaaja on toimittanut SUEK:lle vastineita, oma-aloitteisia todistajanlausuntoja ja muuta materiaalia. Vastaaja on myös lausunut SUEK:lta saaduista materiaaleista KKPV:lle.

An haastattelu

A on viitannut haastattelussaan ilmoitukseensa. Lisäksi **A** täsmensi, että Vastaajan harjoittama kontrollointi ja manipulointi sekä luotettavan ihmisen luottamuksen pettäminen ovat erityisesti syitä, joiden vuoksi asia tulee käsitellä kurinpitomenettelyssä. **A** täsmensi myös, että hänen ja Vastaajan välillä ei ole koskaan ollut seurustelunomaista suhdetta.

Vastaajan haastattelu

Vastaaja on kertonut, että he ovat painineet **An** kanssa usein. Aiemmillä kerroilla **A** ei ole reagoinut painiin erityisellä tavalla, mutta ilmoituksessa kuvatussa painitilanteessa **A** oli yllättäen hermostunut Vastaajalle. Vastaaja lopetti painimisen heti, kun **A** on sitä pyytänyt.

Vastaaja on kertonut haastattelussaan, että kesäkuun alussa 2021 tuntematon mieshenkilö oli esittäytynyt SUEK:n ja KKPV:n edustajaksi sekä ilmoittanut, että Vastaajasta oli tehty ilmoitus SUEK:lle. Tämän asian käsitteleminen oli osaltaan aiheuttanut vaikeuksia Vastaajan ja **An** valmennussuhteeseen.

Vastaaja on kertonut, että hän on kinastellut **An** kanssa paluumatkalla liiton leiriltä heinä-elokuussa 2021. Vastaaja kertoi tentanneensa **Ata** siitä, kuka on levitellyt tietoja heidän välisestä suhteestaan.

20.-23.1.2022 pidettyjen nyrkkeilykilpailujen tapahtumien osalta Vastaaja on kertonut, että hän ei voinut antaa **Alle** maajoukkueasua, koska liiton varastossa ei ollut sopivia kokoja. Vastaajan mukaan **Alle** oli toimitettu maajoukkueasupaketti muutamaa kuukautta aiemmin.

Vastaaja on kertonut, että hän päätyi **An** kulma-avustajaksi sen vuoksi, että **An** vastustajan valmentaja oli estynyt avustamasta koronakaranteenin vuoksi. Vastaaja koki, ettei hän voinut avustaa **An** vastustajaa, koska Vastaaja ei halunnut antaa **Alle** kuvaa siitä, että Vastaaja toimisi **Ata** vastaan ja toisaalta siksi, että Vastaaja tuns **An** ottelutyylin hyvin.

Vastaaja on kiistänyt manipuloineensa tai kontrolloineensa **Ata**. Vastaajan mukaan hänen ja **An** välisessä valmennussuhteessa ei ole ollut seurustelun kaltaisia elementtejä. Vastaaja kertoi myös, että ei ole ollut mustasukkainen **An** ihmissuhteista.

Vastaaja on kiistänyt syyllistyneensä kurinpitomääräysten vastaiseen toimintaan.

Cn haastattelu

C on kertonut, että **A** syytti Vastaajaa manipuloinnista ja vainoharhaisuudesta kotimatalla liiton leiriltä heinä-elokuussa 2021. Vastaaja oli alkanut tämän jälkeen huutamaan **Alle**. **Cn** mukaan loppumatka oli kuitenkin sujunut rauhallisesti.

Cn mielestä Vastaajan ja **An** valmennussuhde oli normaali. **Cn** mielestä Vastaaja ei manipuloinut **Ata** eikä ollut ihastunut **Ahan** tai mustasukkainen tästä.

C on kertonut, että **A** oli kertonut hänelle 20.-23.1.2022 pidetyn Tammer-turnauksen jälkeen, että Vastaaja oli ahdistellut häntä. **C** on kertonut pitäneensä tätä omituisena, koska asiasta ei ollut ollut aiemmin puhetta. **A** oli kertonut myös, että Vastaaja oli paininut hänen kanssaan väkisin ja että Vastaajan kädet olivat koskettaneet **An** genitaalialuetta lihashuollon yhteydessä. **C** oli kokenut, että **A** yritti puhelussa vuoden 2022 alkupuolella painostaa **Ctä** kantelemaan Vastaajasta.

Bn haastattelu

B on kertonut, että hän on aloittanut käytännössä **An** valmentajana vuoden 2021 loppupuolella.

B on kertonut, että hän muistelee **An** kertoneen hänelle, että Vastaaja olisi haukkunut **Ata** huoraksi ja Kalevan kiertopalkinnoksi. **B** kertoo kuulleensa erilaisia asioita **Alta**. **Bn** mukaan keväällä 2022 **Ata** yritettiin saada perusteettomasti maajoukkueesta pois mutta sitä hän ei osannut varmuudella sanoa, kuka oli toiminut taustalla.

Dn haastattelu

D on kertonut olleensa Tammer-turnauksessa (20.-23.1.2022) aamupalalla samaa aikaa **An** kanssa hänen ottelupäivänsä aamuna. Vastaaja oli saapunut aamupalalle ”vittuilemaan” **Alle**.

D on kertonut sanoneensa Vastaajalle, että hänellä olisi antaa otteluasu **Alle**, mutta Vastaaja on velvoittanut **Dn** palauttamaan otteluasun Vastaajalle.

D on kertonut, että Vastaaja oli leperrellyt **Alle** hävityn ottelun jälkeen. Ottelua seuraavana päivänä **A** oli kertonut **Dlle** painiottelusta ja muista Vastaajan tekemisistä.

Dn mukaan Vastaajan käyttäytyminen Tammer-turnauksessa ei ollut Vastaajan asemalle sopivaa.

VASTAAJAN KUULEMINEN

Kurinpitomääräysten 6.2 §:n mukaan sen jälkeen, kun tapahtuneesta on saatu riittävä selvitys, kurinpitomenettelyn kohteena olevalla taholla on varattava tilaisuus antaa vastineensa asiassa.

Vastaaja on antanut vastineen asiassa 12.5.2022. Vastine koostuu kahdesta selvityksestä, jotka ovat otsikoiltaan "Vastaus kilpailupaikalla tapahtuneeseen valitukseen" ja "Vastaus pitkään jatkuneeseen epäasialliseen käytökseen". Vastineeseen kuului myös kaksi liitettä, jotka ovat Vastaajan SUEK:lle 31.1.2022 toimittama kirje ja **An** kirje Vastaajalle valmennussuhteen päätyttyä.

Lisäksi SUEK on haastatellut vastaajaa 20.12.2022. Vastaaja on myös toimittanut vuonna 2023 KKPV:lle lausumia kirjallisista materiaaleista.

Tapahtumat vuoden 2021 aikana

Vastaaja kertoo, että ei ole kontrolloinut **An** ihmissuhteita. Vastaaja kiistää syyllistyneensä kiusaamiseen, häirintään tai henkiseen väkivaltaan **Ata** kohtaan.

Vastaaja kertoo, että he painivat hieronnan päätteeksi toukokuussa 2021. Vastaajan mukaan he ovat painineet usein keskenään. Vastaajan mukaan kovalla lattialla painimisesta aiheutui usein palovammoja molemmille osapuolille.

Vastaaja kiistää haukkuneensa **Ata** huoraksi tai kiertopalkinnoksi ilmoituksessa esitetyllä tavalla 17.7.2021. Vastaaja kertoo todenneensa **Alle**, että hänellä ei ole ollut mitään **An** ihmissuhteita vastaan.

Vastaaja myöntää sanoneensa **Alle** automatkalla valmennusleiriltä 1.8.2021, että mikäli Vastaaja vielä kuulee **An** levittämiä solvauksia, alkaa Vastaaja levittämään **Asta** vastavuoroisesti "kipeitä asioita". Tässä yhteydessä Vastaaja on kertonut haukkuneensa **Ata** "valehtelijaksi ja ihmispaskaksi", mutta Vastaajan mukaan se on johtunut keskustelun riitaisuudesta.

Vastaaja kertoo, että he päättivät ystävyysuhteensa **An** kanssa 1.8.2021, jonka jälkeen he eivät viestitelleet ennen yhteydenpitoa tammikuussa 2022 järjestettyjä nyrkkeilykilpailuita koskien.

Tapahtumat nyrkkeilykilpailuissa 20.-23.1.2022

Vastaaja toteaa, että hän ei ole häirinnyt, kiusannut taikka uhkaillut **Ata** 20.-23.1.2022 järjestettyjen kilpailujen aikana. Vastaajan mukaan he ovat keskustelleet kiukkuisasti ja ärtyisästi kilpailujen aikana.

Vastaajan mukaan hän ei ole evännyt vastaajalta maajoukkueasun käyttöä 20.-23.1.2022 järjestetyissä nyrkkeilykilpailuissa. Vastaaja toteaa ilmoittaneensa **Alle** perjantaina 20.1.2022 ja lauantaina 21.1.2022, että **A** ottelee omassa maajoukkueasussaan, joka on ollut **Alla** jo keväästä 2021 asti. Vastaajan mukaan **An** asusta puuttuu FIN-painatus, joka **An** olisi tullut itse käydä teettämässä asuun. Vastaaja kertoo, että ei sallinut **Dn** antaa hänen hallussaan olevaa toisen ottelijan käyttämää asua **Alle** koronarajoitusten takia.

Vastaajan mukaan hän oli turnauksessa yksi neljästä nimetystä kulma-avustajasta, joten hän toimi yhtenä avustajista kaikissa suomalaisten ottelijoiden välisissä kamppailuissa. Vastaaja toteaa, että hän

järjesti itsensä **An** kulma-avustajaksi, koska vastaaja koki, ettei voinut toimia suomalaisten välisessä ottelussa avustajana entistä valmennettavaansa vastaan. Vastaaja kertoo toimineensa ns. toisena avustajana pääavustajaa tukevassa roolissa.

Vastaajan mukaan hän ei ole ilmoittanut **Alle**, että **A** poistetaan maajoukkueesta, siitä syystä, että **A** esitti pyynnön olla ottamatta häneen henkilökohtaisesti yhteyttä. Vastaajan mukaan hän on esittänyt uhkauksen ulkopuolelle sulkemisesta, koska **A** ei ollut noudattanut maajoukkueen toimintatapoja ja koronaohjeistusta turnauksessa.

ARVIOINTI SUULLISESTA KÄSITTELYSTÄ

Molemmat osapuolet ovat nimenneet asiassa todistajia.

Kurinpitomääräysten 6.5 §:n mukaan kurinpitovaliokunta voi harkintansa mukaan hankkia lisäselvityksiä tai kutsua asianosaisen henkilökohtaisesti kuultavaksi.

KKPV katsoo, että ilmoitus, vastineet, haastattelumateriaali ja muu kirjallinen aineisto antavat selkeän kuvan tapahtuneesta. KKPV katsoo, että asian ratkaiseminen ei riipu todistelun uskottavuudesta vaan ensisijaisesti kyse on sen arvioimisesta, riittävätkö esitetyt väitteet ja niihin annetut vastaukset siihen, että asiassa voidaan arvioida, täyttyvätkö asiassa väitettyjen häirinnän, kiusaamisen tai epäasiallisen käytöksen tunnusmerkistöt kurinpitomääräysten valossa.

Lisäksi KKPV huomioi, että asianosaiset ovat saaneet lausumisen lisäksi mahdollisuuden toimittaa ulkopuolisten henkilöiden kirjallisia kertomuksia. Täten KKPV katsoo, ettei suullinen käsittely ja siellä esitetty todistelu ole tarpeen tässä asiassa.

TAPAUKSEN ARVIOINTI JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Sovellettavat sääntökohdat

Asiassa arvioitavaksi tuleva Vastaajan menettely on ilmoituksen perusteella tapahtunut ensimmäisten tapahtumien osalta vuonna 2021 toukokuun ja elokuun alun välisenä aikana ja toiseksi 20.-23.1.2022 järjestettyjen nyrkkeilykilpailuiden yhteydessä.

Vuosina 2021 ja 2022 voimassa olleet kurinpitomääräysten säännökset

Kurinpitomääräysten 2 § 1c-kohdan mukaan rangaista voidaan sitä, joka kilpailuissa, siihen liittyvässä harjoitustoiminnassa tai kamppailulajin harjoittelussa, varsinaisen kilpailutapahtuman ulkopuolella tai kilpailusta tehtyjen päätösten johdosta käyttäytyy epäurheilijamaisesti.

Kurinpitomääräysten 2 § 1f-kohdan mukaan rangaista voidaan sitä, joka syyllistyy liiton etua vahingoittavaan toimintaan.

Kurinpitomääräysten 2 § 1j-kohdan mukaan rangaista voidaan sitä, joka syyllistyy kilpailussa tai sen ulkopuolella seksuaaliseen tai muuhun häirintään, syrjintään tai johonkin rikoslaissa rangaistavaksi säädettyyn seksuaalirikokseen. Rangaista voidaan myös sitä, joka kilpailussa tai sen ulkopuolella syyllistyy muuhun epäasialliseen käytökseen tai sellaiseen rikoslaissa rangaistavaksi säädettyyn

henkeen ja terveyteen kohdistuvaan rikokseen, joka tekoon johtaneet olosuhteet, tekotapa ja tekijän syyllisyys huomioon ottaen osoittavat hänen tulleen ilmeisen sopimattomaksi ottamaan vastaan tai antamaan kamppailulajien koulutusta tai valmennusta tai osallistumaan kilpailuihin tai muilla tavoin osallistumaan liiton tai sen jäsenten alaiseen toimintaan. Tämän kohdan mukainen rangaistavuus ulottuu myös tekoihin, joilla ei ole yhteyttä henkilön kilpailu- tai harjoittelutoimintaan.

Kurinpitomääräysten 2 § 2a-kohdan mukaan näitä kurinpitomääräyksiä ei sovelleta urheilun lajisääntöihin.

Sääntökohta kurinpitomääräyksissä 1.1.2022 alkaen

Kurinpitomääräysten 2 § 2d-kohdan mukaan kurinpitomääräyksiä ei sovelleta tapauksiin, joihin sovelletaan liikunnan ja urheilun yhteisiä vakavaa epäasiallista käyttäytymistä ja vakavia eettisiä rikkomuksia koskevia kurinpitomääräyksiä.

Kurinpitomääräysten soveltaminen

Urheilun kurinpidossa vakiintuneesti edellytetään, että se menettely, josta kurinpitoseuraamus voidaan määrätä, tulee kuvata riittävän täsmällisesti säännöissä tai muissa määräyksissä (ks. esimerkiksi UOL 13/2008, 23/2011 ja 17/2014).

Menettely on tähän asiaan liittyen kuvattu kurinpitomääräyksissä siten, että rangaista voidaan sitä, joka kilpailuissa, siihen liittyvässä harjoitustoiminnassa tai kamppailulajin harjoittelussa, varsinaisen kilpailutapahtuman ulkopuolella tai kilpailusta tehtyjen päätösten johdosta käyttäytyy epäurheilijamaisesti ja siten, että rangaista voidaan sitä, joka syyllistyy kilpailussa tai sen ulkopuolella seksuaaliseen tai muuhun häirintään, syrjintään tai johonkin rikoslaissa rangaistavaksi säädettyyn seksuaalirikokseen. Rangaista voidaan myös sitä, joka kilpailussa tai sen ulkopuolella syyllistyy muuhun epäasialliseen käytökseen tai sellaiseen rikoslaissa rangaistavaksi säädettyyn henkeen ja terveyteen kohdistuvaan rikokseen, joka tekoon johtaneet olosuhteet, tekotapa ja tekijän syyllisyys huomioon ottaen osoittavat hänen tulleen ilmeisen sopimattomaksi ottamaan vastaan tai antamaan kamppailulajien koulutusta tai valmennusta tai osallistumaan kilpailuihin tai muilla tavoin osallistumaan liiton tai sen jäsenten alaiseen toimintaan. Tämän kohdan mukainen rangaistavuus ulottuu myös tekoihin, joilla ei ole yhteyttä henkilön kilpailu- tai harjoittelutoimintaan. Lisäksi rangaista voidaan sitä, joka syyllistyy liiton etua vahingoittavaan toimintaan.

Urheiluoikeudessa on vakiintuneesti katsottu, että epäasiallisena käytöksenä tai epäurheilijamaisuutena voidaan pitää esimerkiksi sopimatonta kielenkäyttöä. Urheilukilpailuihin saattaa toisinaan liittyä normaalia karkeampaa kielenkäyttöä sekä sopivuudeltaan kyseenalaisia sanavalintoja (KKO 2005:137). Huomioon on otettava myös sananvapaus perusoikeutena. Kurinpitoseuraamuksen määräämistä joudutaan arvioimaan myös lajikulttuurin kannalta. Hyväksyttävän kielenkäytön rajat poikkeavat jossain määrin myös sen mukaan, onko kyse kielenkäytöstä kilpailutapahtuman aikana vai sen jälkeen (Heikki Halila – Olli Norros, Urheiluoikeus 2017, s. 308).

Perustuslain 6 §:ssä säädetään syrjinnän kiellosta sukupuolen perusteella ja 7 §:ssä oikeudesta henkilökohtaiseen koskemattomuuteen. Tasa-arvolain (609/1986) vastaista syrjintää on seksuaalinen

häirintä ja häirintä sukupuolen perusteella (7.6 §). Seksuaalinen häirintä on määritelty sanalliseksi, sanattomaksi tai fyysiseksi, luonteeltaan seksuaaliseksi ei-toivotuksi käytökseksi, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri (7.7 §). Sukupuoleen perustuva häirintä on puolestaan määritelty henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyväksi ei-toivotuksi käytökseksi, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista ja jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri (7.8 §).

Tasa-arvolain muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 90/1994 vp, s. 14) on todettu, että olennaista sukupuoliselle kanssakäymiselle ihmisen vapautena ja oikeutena on sen molemminpuolinen hyväksyminen. Silloin, kun sukupuolinen kanssakäyminen ei perustu molemminpuoliseen suostumukseen ja hyväksymiseen, toisen lähestyminen koetaan häiritseväksi, jopa ahdistavana. Hallituksen esityksen mukaan yhdistävä piirre kaikelle sukupuoliselle häirinnälle tai ahdistelulle on nimenomaan se, että se on aina kohteella vastentahtoista tai ainakin ei-toivottua. Sukupuolinen häirintä ja ahdistelu voi ilmetä esimerkiksi toistuvina sukupuolisesti vihjailevina eleinä, härskeinä puheina, kaksimielisinä vitseinä, vartaloa tai yksityiselämää koskevin huomautuksina tai fyysisenä kosketteluna. Sukupuolista häirintää tai ahdistelua käyttäytyminen on silloin, kun tekijä tietää tai tavanomaista harkintaa käyttäen hänen olisi pitänyt tietää, että hänen käyttäytymisensä ei ole toivottua.

Arviointi Vastaajan menettelystä vuoden 2021 aikana

Asiassa on selvitetty, että Vastaaja ja **A** ovat painineet hieronnan jälkeen toukokuussa 2021. Asianosaisten kertomien mukaan he ovat painineet usein aiemminkin. Painiminen on tapahtunut useimmiten tavanomaisessa asuinhuoneistossa. Asiassa on selvitetty, että **A** on päättänyt painin toukokuussa huutamalla Vastaajalle, minkä seurauksena Vastaaja on lopettanut painimisen. KKPV katsoo asiassa selvitettyksi, että osapuolet ovat aluksi painineet yhteisymmärryksessä, perustuen molemminpuoliseen suostumukseen ja hyväksyntään, sellaisessa ympäristössä, jossa tapaturmariski on tavanomaista korkeampi. Myöhemmin Vastaajan toiminta on muuttunut **An** mielestä ei-toivotuksi ja **A** on ilmaissut tämän. Vastaaja on lopettanut toimintansa, mutta ei-toivotun toiminnan kestosta osapuolet ovat erimielisiä. Koska tapahtumalla ei ole todistajia, on rajanvetoa toivotun ja ei-toivotun käytöksen välillä vaikea tehdä sekä toiminnan laadun että siihen käytetyn ajan suhteen. KKPV katsoo, ettei tässä yhteydessä ole kyse epäasiallisesta käytöksestä.

Asiassa on selvitetty, että Vastaaja ja **A** ovat keskustelleet puistossa 17.7.2021. Keskustelu on ollut molempien osapuolten mukaan riitaisa. **An** mukaan vastaaja on haukkunut häntä huoraksi ja Kalevan kiertopalkinnoksi. Vastaaja on kiistänyt käyttäneensä näitä nimityksiä. Ilmoituksen liitteinä toimitettujen WhatsApp-viestien perusteella Vastaaja on ollut anteeksipyytelevä keskustelua seuraavana päivänä (18.7.2021). Osapuolten välisissä viesteissä on kuitenkin käytetty myös ilmaisia ja sanoja, joiden perusteella voidaan päätellä, että osapuolten välit ovat olleet läheiset ja ehkä myös normaalista valmennussuhteesta käytetystä kielenkäytöstä poikkeavia. KKPV toteaa, että Vastaajan 18.7.2021 lähettämistä anteeksipyytelevistä viesteistä ei suoraan ilmene, että Vastaaja olisi huoritellut tai nimitellyt **Ata** edeltävänä päivänä. Näiden seikkojen valossa KKPV katsoo, että keskustelun osalta ei ole näytetty, että Vastaaja olisi menetellyt epäasiallisesti.

B on kertonut haastattelussa joulukuussa 2022, että **A** olisi kertonut hänelle, että Vastaaja on huoritellut **Ata** ja kutsunut häntä Kalevan kiertopalkinnoksi. Tässä tapauksessa ei ole kuitenkaan selvitetty, milloin **A** on kertonut tapahtumista **B**lle. **B** ei ole myöskään yksilöinyt, milloin **An** kertoma Vastaajan käytös on tapahtunut. Joissain tapauksissa ulkopuoliselle kerrotulla tapahtumankululla voi olla näyttöä tukevaa painoarvoa. Tässä tapauksessa **An** itsensä **B**lle myöhemmin kertoma ei kuitenkaan muun näytön puuttuessa riitä.

Asiassa on selvitetty, että Vastaaja ja **A** ovat riidelleet paluumatkalla liiton leiriltä 1.8.2021. Vastaaja on kertonut haukkuneensa **Ata** valehtelijaksi ja ihmispaskaksi sekä uhkailleen **Ata**, jotta hän ei levittäisi tietoa Vastaajan ja **An** valmennussuhteesta. **C** on kertonut, että **A** on provosoinut Vastaajaa ja Vastaaja on huutanut **Alle** matkan aikana. KKPV katsoo näytetyksi, että keskustelu on ollut riitaisa ja molemmat osapuolet ovat osaltaan menettelleet epäasiallisesti. KKPV katsoo kuitenkin, että valmentajan roolissa toimivan Vastaajan käytös ei ole tässä tilanteessa ollut asiallista.

Arviointi Vastaajan menettelystä 20.-23.1.2022 järjestettyjen nyrkkeilykilpailujen yhteydessä

Asiassa on selvitetty, että Vastaaja ei ole antanut **Alle** hänen vaatimiaan kilpailuasuja. Vastaajan mukaan tämä on johtunut siitä, että **Alla** on itsellään ollut sopiva maajoukkuekilpailuasus. Vastaajan mukaan **An** asusta on puuttunut FIN-painatus, joka olisi tullut painattaa kilpailuasuuun **An** toimesta. Vastaaja on tuonut esiin, että toisen kisaajan asua ei saa lainata koronarajoitusten vuoksi. KKPV katsoo, ettei tässä yhteydessä ole kyse kurinpitomääräysten tarkoittamasta epäasiallisesta tai epäurheilijamaisesta käytöksestä.

Asiassa on selvitetty, että Vastaaja on viime hetkillä järjestänyt itsensä **An** toiveen vastaisesti hänen kulma-avustajakseen. Vastaaja on perustellut tätä sillä, että hän on joutunut asemassaan siirtämään **An** toivoman avustajan **An** vastustajan avustajaksi, koska **An** vastustajan ensisijainen avustaja oli sairastunut. Vastaaja ei ole itse katsonut voivansa toimia **An** vastustajan avustajana. KKPV katsoo, että avustajien vaihtumisessa kyse on ensisijaisesti lajin kilpailusääntöjen soveltamisesta kilpailutilanteessa. KKPV toteaa, ettei sen toimivalta ulotu lajin kilpailusääntöjen arviointiin eikä avustajien vaihtumisessa ole tämän vuoksi perusteita kurinpidolliseen arviointiin.

Asiassa on selvitetty, että Vastaaja on uhannut sulkea **An** maajoukkue toiminnan ulkopuolelle. Vastaajan mukaan syy uhkaukselle oli **An** tottelemattomuus nyrkkeilykilpailuissa. Vastaajan mukaan **A** on jatkanut maajoukkueessa uhkailun jälkeen (12.5.2022). KKPV toteaa, että annettujen ohjeiden noudattamatta jättäminen voi johtaa kurinpidollisiin toimiin, kun kyse on ohjeistuksesta, jolla on asialliset perusteet. Tässä tapauksessa Vastaaja kertoo antaneensa koronaan ja yhteydenpitoon liittyviä ohjeita, joita Vastaajan kertomuksen mukaan **A** ei ole täydellisesti noudattanut. KKPV katsoo, että Vastaajan käytös ei tässä yhteydessä muodosta kurinpitomääräyksissä kiellettyä epäurheilijamaista tai epäasiallista käytöstä.

KKPV toteaa, että Vastaajan on tullut asemassaan käyttäytyä korostuneen tasapuolisesti ja huolellisesti kilpailutapahtumassa. KKPV katsoo, että ilmoituksessa kuvattu Vastaajan menettely 20.-23.1.2022 järjestettyjen nyrkkeilykilpailujen aikana aamiaisella, kulman läheisyydessä ja ottelun jälkeen ei kuitenkaan sellaisenaan merkitse epäurheilijamaista tai epäasiallista käyttäytymistä kurinpitomääräysten 2 § 1c-kohdan mukaisella tavalla. KKPV katsoo myös, että Vastaaja ei ole tässä

yhteydessä syylistynyt häirintään tai muuhun kurinpitomääräysten 2 § 1j-kohdassa kiellettyyn menettelyyn.

Johtopäätökset

KKPV katsoo, että Vastaaja on käyttänyt sopimatonta kieltä ja myös muutoin käyttäytynyt epäasiallisesti automatkan aikana 1.8.2021.

KKPV katsoo, että muilta osin Vastaajan menettely ei muodosta ilmoituksessa väitettyä kurinpitomääräyksissä kiellettyä menettelyä. KKPV katsoo myös, että asiassa ei ole esitetty, että liiton etu olisi vaarantunut Vastaajan menettelyn vuoksi.

SEURAAMUSHARKINTA

KKPV katsoo, että Vastaajan edellä kuvatun menettelyn tekee moitittavaksi se, että hän on käyttäytynyt epäasiallisesti valmennuksessaan olevaa urheilijaa kohtaan. UOL on katsonut ratkaisukäytännössään, että kaikissa valmennussuhteissa valmentajalta voidaan edellyttää kunnioittavaa ja asianmukaista suhtautumista ohjattavaansa urheilijaan (UOL 13/2021). KKPV katsoo, että Vastaaja on ollut tässä tilanteessa erityisessä luottamussuhteessa **Ahan** nähden.

KKPV huomioi, että **An** tekemää ilmoitusta ja Vastaajan toimintaa on käsitelty poikkeuksellisen paljon kansallisissa medioissa.

KKPV huomioi, että Vastaaja ei ole syylistynyt kurinpitomääräyksissä kiellettyyn menettelyyn aiemmin.

Vastaajan kannalta lieventävä seikka seuraamusharkinnassa on erityisesti se, että nyt arvioitavana olevassa tilanteessa on ollut kyse riitaisista keskusteluista, joissa molemmat osapuolet ovat syylistyneet provosointiin ja kärkkääseen kielenkäyttöön. Asiassa on myös huomioitava sananvapaus perusoikeutena, minkä vuoksi kurinpitoon johtavan kielenkäytön on oltava selvästi epäasiallista tilanteeseen nähden.

KKPV katsoo, että Vastaajan käytöksessä 1.8.2021 käydyn automatkakeskustelun aikana on kyse epäasiallisesta ilmaisusta ja käytöksestä, mutta kyse on ollut lähtökohtaisesti yksityisestä keskustelusta, jossa **Akin** on provosoinut keskustelun kulkua. KKPV huomioi myös, että **A** on ilmoittanut Vastaajan menettelystä vasta useampi kuukausi 1.8.2021 käydyn automatkakeskustelun jälkeen.

Vastaajan menettely 1.8.2021 on ollut edellä todetuin tavoin moitittavaa ja lähtökohtaisesti siitä tulisi määrättäväksi varoitus. Vastaajan tekoon johtaneessa olosuhteessa on ollut kysymys myös hänen ja **An** välisestä melko poikkeuksellisesta olosuhteesta. Vastaajaan on kohdistunut hänestä riippumattomista syistä etukäteen ennen ratkaisun antamista julkista arvostelua, jolla voi olla ja todennäköisesti onkin ollut vahingollinen vaikutus hänen valmennustyöhönsä ja asemaansa valmennusyhteisössä. Sen perusteella, mitä SUEKin suorittamassa tutkinnassa ja KKPV:n käsittelyssä on saatu selville, voidaan todeta, ettei Vastaajan moitittavaksi havaittu menettely ole ollut kohtuullisessa suhteessa niihin väitteisiin, joita hänen menettelystään on esitetty

kurinpitoilmoituksessa ja julkisuudessa. Ottaen kokonaisuus huomioon Vastaajalle on esitettyjen väitteiden ja niiden käsittelystä julkisuudessa on aiheutunut todennäköisesti vähäistä suurempaa haittaa. KKPV ei näissä erityisissä olosuhteissa pidä tarkoituksenmukaisena, että Vastaajalle määrätään hänen moitittavasta menettelystään 1.8.2021 vielä lisäksi erillinen kurinpitoseuraamus, vaikka hänen tekonsa muissa olosuhteissa tehtynä olisikin sellaista puoltanut.

KKPV tahtoo lisäksi edelleen korostaa jo aiemmin todettua: urheilun kurinpidossa vakiintuneesti edellytetään, että se menettely, josta kurinpitoseuraamus voidaan määrätä, tulee kuvata riittävän täsmällisesti säännöissä tai muissa määräyksissä. Tapauksessa on havaittavissa valmentajan ja valmennettavan välille vuosien saatossa syntyneitä jännitteitä ja ihmissuhteisiin liittyviä haasteita. Tällaista ei kuitenkaan kielletä säännöissä tai määräyksissä eikä KKPV:llä ole mahdollisuutta puuttua muihin kuin yksilöityihin tekoihin ja tapahtumiin.

PÄÄTÖSLAUSELMA

Kamppailulajiliittojen yhteinen kurinpitovaliokunta katsoo, että Vastaaja on menetellyt kurinpitomääräysten nojalla rangaistavalla tavalla 1.8.2021. Muilta osin Vastaaja ei ole menetellyt kurinpitoilmoituksessa väitetyllä tavalla.

Ottaen huomioon tapaukseen liittyvät erityiset olosuhteet ja Vastaajan jo kärsimä julkisuushaitta, valiokunta jättää kuitenkin tässä tapauksessa rangaistuksen määräämättä.

Päätös on yksimielinen. Asian esitteli kamppailulajiliittojen kurinpitovaliokunnan esittelijä Samuli Bryggare. Asia käsiteltiin kurinpitovaliokunnan täysistunnossa. Päätöksen tekemiseen osallistuivat: Mika Palmgren (puheenjohtaja), Michael Saarikoski, Jaana Pihkala, Jussi Karppinen, Nea Säynäjoki, Marjaana Larpa, Ari Launne, Kari-Matti Lehti ja Tapio Susiluoto.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta urheilun oikeusturvalautakunnalta sen sääntöjen mukaisesti. Valitusosoitus asiakirjan liitteenä.

Helsinki, 11.7.2023

Mika Palmgren

Puheenjohtaja, kamppailulajiliittojen yhteinen kurinpitovaliokunta

Samuli Bryggare

Esittelijä, kamppailulajiliittojen yhteinen kurinpitovaliokunta

